

Širite selam i dijelite hranu (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

13. rebiul-ahir 1443. po Hidžri / 19. novembar 2021.

Hvala Allahu, Dobročinitelju i Darovatelju. Hvalim Ga i zahvaljujem Mu na blagodatima upute i islama. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji druga nema, Koji je rekao: “... kojom Allah upućuje na puteve spasa one koji nastoje steći zadovoljstvo Njegovo” (El-Maida, 16), i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Njegov rob i poslanik, koji je odlikovan mudrošću i jasnim govorom, neka su na njega Allahova milost, spas i blagoslov, i na njegovu porodicu i plemenite ashabe. Oporučujem sebi i vama bogobožnost, ko se bude Allaha bojao, On će ga zaštititi, ko Mu drage volje zajam da, On će ga nagraditi, a ko Mu bude zahvalan, On će mu još više dati.

Uzvišeni kaže: “O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!” (Ali Imran, 102)

Abdullah ibn Selam, radijallahu anhu, rekao je: “Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, došao u Medinu, ljudi su pohrlili prema njemu, govoreći: ‘Došao je Allahov Poslanik, došao je Allahov Poslanik, došao je Allahov Poslanik!’ Bio sam među onima koji su došli da ga vide, i kada sam bolje pogledao u njegovo lice, shvatio sam da to nije lice lažljivca, a prve riječi koje je izgovorio bile su: ‘O ljudi, širite selam, dijelite hranu, održavajte rodbinske veze, klanjajte noću dok ljudi spavaju, ući ćete spokojno u Džennet.’” (Tirmizi i Ibn Madža) Ovo je veličanstven hadis koji je objedinio uzvišenost i ljepotu islama i postavio temelje zbratimljenog, naprednog i solidarnog društva, društva davanja, samilosti i darežljivosti, koje odlikuju svojstva plemenitosti i lijepi međuljudski odnosi. Hadis dubokog značenja, čvrstih temelja, snažne poruke, koji ostavlja pozitivan trag na dušu svakoga onoga ko ga čuje i prenese drugima. On govori o djelima koja jačaju međuljudske veze, unapređuju i razvijaju zajednicu, umanjuju siromaštvo, šire sigurnost i čiste društvo od mržnje,

zlobe, zavisti i prljavština duše. Ovaj hadis spada među prve Poslanikove hadise, koje je izgovorio po dolasku u Medinu, a u cilju ukazivanja na važnost solidarnosti u društvu, jačanja njegove homogenosti i zbijanja njegovih redova, formalno i suštinski, i da se bogati trebaju brinuti o siromašnima, dobrostojeći o slabostojecima, i da onaj koga je Allah obdario određenim sposobnostima iskoristi te sposobnosti za širenje lijepe riječi, darežljivosti i uspostavljanje i jačanje veza koje će ga uzdići do najviših deredža, i odvesti do cilja kojem stremi svaki musliman i svaki pametan čovjek, a to je Džennet. Hadis je zacrtao put koji će te odvesti do željenog cilja, i ako zaista želiš ući u Džennet, onda znaj da je put koji vodi do tamo izgradnja i unapređenje dunjalučkog života dobročinstvom i dobrim djelima i uspostavljanje sklada između ovosvjetskih djela i onosvjetskih težnji.

“O ljudi, širite selam”, tj. širite selam međusobno i oživljavajte sunnet, često ga nazivajte i glasno izgovarajte. Ammar ibn Jasir, radijallahu anhumu, rekao je: “Ko kod sebe objedini tri stvari, objedinio je vjerovanje: pravednost prema sebi, nazivanje selama svima i dijeljenje imetka iako mu je drag.” (Buhari)

“Es-selamu alejkum – neka su Allahov mir i spas na vas”, kratka je ali vrlo sadržajna rečenica, koja nosi poruku ljubavi, slatka je na jeziku, garantuje svakome onome ko je čuje sigurnost i zaštitu života, časti i imetka, a to doprinosi širenju mira i sigurnost u društvu. Selam – mir, spokoj, blagoslov, sigurnost – intencija je islama. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Nećete ući u Džennet dok ne budete vjerovali, a nećete vjerovati dok se ne budete međusobno voljeli. Hoćete li da vas uputim na ono što će vam, ako to budete radili, donijeti međusobnu ljubav? Širite selam među sobom.” (Muslim) Selam je pozdrav od Allaha, pobožno djelo (ibadet), sevap i odlika muslimana koja ga uzdiže iznad ostalih ljudi. Umama el-Bahili, radijallahu anhu, kazuje: “Neko je rekao: ‘Allahov Poslaniče, kada se dvojica ljudi sretnu, koji od njih će prvi nazvati selam?’ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio je: ‘Onaj koji je bliži Allahu.’” (Tirmizi) To znači da je onaj koji prvi nazove selam bliži Allahovoj milosti. Selam je uzrok Allahovog oprostata i milosti. Hani ibn Jezid, radijallahu anhu, kazuje: “Rekao sam:

‘Allahov Poslaniče, uputi me na djelo koje će me uvesti u Džennet.’ On je rekao: ‘Jedan od uzroka Allahovog oprosta jeste nazivanje selama i lijep govora.’” (Taberani) “Širite selam”, to je dobročinstvo riječima, a “dijelite hranu”, to je dobročinstvo djelima. Ovim Poslanikovim preporukama u srca vjernika usađuje se vrijednost darežljivosti, bliskosti, bratstva i dobrih komšijskih odnosa. Abdullah ibn Amr, radijallahu anhumu, kazuje da je neki čovjek upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem: “Čiji je islam najbolji?”, a on je rekao: “Onoga koji dijeli hranu i naziva selam onome koga zna i koga ne zna.”

Dijeljenje hrane obuhvata sadaku, poklon, gostoprimstvo i hranjenje siromašnih ljudi radi Allaha, a posebno u vremenu gladi i velikih poskupljenja. Dijeljenje hrane odnosi se na sva Allahova stvorenja, jer se prenosi da su ashabi kazali: “Allahov Poslaniče, zar ćemo imati nagradu i za hranu koju damo životinjama?” “Da, za svako živo biće, koje nahranite, imat ćete nagradu.” (Buhari) Dijeljenje hrane nije ograničeno na određenu količinu, makar to bilo i pola datule, koja se uvećava u rukama Milostivog sve dok ne postane veća od brda. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Kad god neko udijeli sadaku iz halal imetka, a Allah samo halal prima, Svemilosni je primi Svojom desnicom, pa makar bila samo jedna datula, pa je onda uvećava sve dok ne bude veća od brda, kao što neko od vas uzgaja odbijeno ždrijebe i devče.” (Buhari i Muslim) To su uzvišene vrijednosti i plemenita svojstva koja je islam ugradio u temelje muslimanskog društva, kako bi cijeli svijet svjedočio njegove ljudske vrijednosti.

“Održavajte rodbinske veze” – “erham – rodbina” je svaka osoba s kojom nas veže rodbinska veza, s majčine ili očeve strane, a njihovo pravo na davanje i pomoć je ispred prava siročadi i siromašnih. Uzvišeni kaže: “Pitaju te kome će udjeljivati. Reci: ‘Imetak koji udjeljujete neka pripadne roditeljima, i rođacima, i siročadi, i siromasima, i putnicima.’” (El-Bekara, 215) Darežljivost prema njima višestruko se nagrađuje. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Udjeljivanje sadake siromašnom je milostinja, a udjeljivanje rodbini je i milostinja i održavanje rodbinske veze.” (Nesai)

Održavanje rodbinske veze postiže se lijepom riječju, vedrim licem, posjećivanjem, savjetom, podrškom u nevolji, posjetom bolesnom, praštanjem pogreški, nenanošenjem štete, riječima i djelima. Rodbina je jedna od Allahovih blagodati. Oni su podrška u životu, pomoć u nevolji, radost u tuzi, dostojanstvo u poniženju, širina u tjeskobi i utjeha u iskušenjima.

“I klanjajte noću dok ljudi spavaju” – ova preporuka spomenuta je nakon poziva na širenje selama, dijeljenje hrane i održavanje rodbinskih veza, kako bi se ukazalo na njen pozitivan utjecaj na međuljudske odnose. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, rekao je: “Allahov Poslaniče, znam čovjeka koji noću klanja, a kada osvane krade od ljudi”, a Allahov Poslanik mu reče: “Noćni namaz će ga odvratiti od toga što si rekao o njemu.” (Ahmed) Čovjek koji klanja noćni namaz osvanut će sa lijepim osjećajem u prsima, čio i vedar, i bit će pomognut u svojim poslovima tokom cijelog dana. To je posebno vrijeme u kojem se duša osamljuje sa Allahom i doziva Ga, i vrijeme uslišavanja molbi i spuštanja Gospodara na zemaljsko nebo. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “u Zadnjoj trećini svake noći naš Gospodar spušta se na ovozemaljsko neba i pita: ‘Ima li neko ko će Me zamoliti, pa da mu uslišim molbu? Ima li neko ko će nešto zatražiti, pa da mu to dam? Ima li neko ko će zatražiti oprosta od Mene, pa da mu oprostim?’” (Buhari)

“Ući ćete spokojno u Džennet” – lijepa i darežljiva ponuda od Milostivog Gospodara, Allahov poseban dar Njegovim posebnim robovima. Spokojan ulazak u Džennet je ulazak bez kazne i patnje. Onaj ko se strpi na neugodnostima, i ljudskoj grubosti, i svoj život provede na putu selama (mira, spokoja) i dobročinstva, širenju selama, dijeljenju hrane, održavanju rodbinskih veza i noćnom namazu, bit će nagrađen nagradom koja je od iste vrste kao i njegovo djelo. Uzvišeni kaže: “Oni koji čine dobra djela imat će još na ovome svijetu lijepu nagradu, a onaj svijet je, sigurno, još bolji.” (En-Nahl, 30)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Zaista u Džennetu imaju sobe iz čije se unutrašnjosti vidi njihova spoljašnost, a izvana se vidi njihova unutrašnjost.”

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Ustao je neki beduin i upitao: "Za koga su one Allahov Poslaniče?", a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "One su za onoga ko govori lijepe riječi, i dijeli hranu, i širi selam i klanja noću dok ljudi spavaju." Islamski učenjaci kazali su da veznik "i" implicira da je uvjet za postizanje spomenute nagrade činjenje svih ovih stvari.

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljte mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

